

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoPr/6/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6717207104
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6717207104.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov JUDr. Dušana Ďuriana a JUDr. Ľubomíra Šablu ako členov senátu, v spore žalobkyne F. S. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom K. XX/XX, XXX XX L., proti žalovanému Stredná odborná škola, so sídlom Bystrická 4, 966 81 Žarnovica, IČO: 00 891 827, zastúpený SKLEGAL s. r. o., avokátska kancelária so sídlom Mostová 2, 811 02 Bratislava, IČO: 35 973 161, o zaplatenie 3 342,66 € s príslušenstvom o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 14Cpr/6/2017-104 z 10. mája 2018, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v I. výroku, ktorým súd prvej inštancie žalobe čiastočne vyhovel, potvrdzuje.

II. Rozsudok súdu prvej inštancie v III. výroku o nároku žalobkyne na náhradu trov konania mení tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

III. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie čiastočne vyhovel žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáhala zaplatenia náhrady mzdy za obdobie od 01.11.2013 do 31.03.2014 podľa § 142 ods. 3 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce na tom skutkovom základe, že u žalovaného jej vznikol pracovný pomer na základe pracovnej zmluvy zo dňa 24. augusta 2009, ktorý trval aj v období, za ktoré požaduje náhradu mzdy a žalovaný jej napriek jej pripravenosti vykonávať prácu podľa pracovnej zmluvy a písomnej výzvy na pridelovanie práce podľa pracovnej zmluvy neumožnil prácu vykonávať. O tom, že pracovný pomer žalobkyne u žalovaného uplynutím doby ku dňu 31.07.2012 neskončil a naďalej trvá aj ku dňu 19.10.2012 rozhodol Okresný súd Žiar nad Hronom rozsudkom č. k. 4Cpr/3/2012-154 z 10. februára 2014, ktorý bol potvrdený rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17CoPr/4/2014 z 21.01.2015. Medzi žalobkyňou a žalovaným sa viedol aj ďalší spor o neplatnosť skončenia pracovného pomeru okamžitým skončením pracovného pomeru zo strany žalobkyne pod sp. zn. 4Cpr/3/2015. Žalobu zamestnávateľa Okresný súd Žiar nad Hronom právoplatne zamietol 17. októbra 2015. O nároku žalobkyne na náhradu mzdy podľa § 142 ods. 3 Zákonníka práce za iné obdobia rozhodli sudy právoplatne vo viacerých osobitných konaniach. Námietku žalovaného, že žalobkyňou uplatnený nárok nie je dôvodný z dôvodu, že žalobkyni už bola vyplatená náhrada mzdy za obdobie 15 mesiacov a podľa § 79 ods. 2 Zákonníka práce, ak celkový čas, za ktorý by sa mala zamestnancovi poskytnúť náhrada mzdy presahuje dvanásť mesiacov, môže súd na žiadosť zamestnávateľa jeho povinnosť nahradiť mzdu za čas presahujúcich 12 mesiacov primerane znížiť, prípadne náhradu mzdy vôbec nepriznať, vyhodnotil súd prvej inštancie ako

nedôvodnú. Žalobkyňa si v konaní neuplatňuje nárok v zmysle § 79 Zákonníka práce, ktorý upravuje nárok na náhradu mzdy v prípade neplatného skončenia pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa. Pracovný pomer žalobkyne skončil u žalovaného až 16. marca 2015 na základe okamžitého skončenia pracovného pomeru, ktoré dala žalobkyňa ako zamestnankyňa žalovanému ako zamestnávateľovi. Ustanovenie § 79 ods. 2 Zákonníka práce upravuje následky neplatného skončenia pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa, ku ktorému v danom prípade nedošlo. Žalobkyni podľa názoru súdu prvej inštancie prináleží náhrada mzdy v zmysle § 142 ods. 3 Zákonníka práce, pretože v posudzovanom období nemohla vykonávať prácu pre iné prekážky na strane zamestnávateľa ako sú uvedené v ods. 1 a 2 § 142 Zákonníka práce.

1.1 Žalovaný svoje tvrdenie, že vyzýval žalobkyňu na nástup do práce výzvami z 18.10.2012 a 28.11.2012 nepreukázal. Žalovaný neunesol dôkazné bremeno ani na preukázanie svojich tvrdení, že v dňoch uvedených v odpore proti platobnému rozkazu vydanému v tomto konaní vyzýval žalobkyňu na plnenie pracovných povinností a to osobne, prípadne prostredníctvom „overených zamestnancov“. Naopak žalobkyňa predložila v konaní list z 15. augusta 2013, v ktorom vyzývala žalovaného na oznámenie, či môže nastúpiť do práce. Na tento list žalovaný odpovedal listom z 21.08.2013 tak, že žalobkyni nebude umožnené prácu vykonávať. Žalobkyňa v konaní predložila aj ďalšiu výzvu z 23.09.2013, v ktorom tiež vyzývala zamestnávateľa, aby jej umožnil vykonávať prácu podľa pracovnej zmluvy č. 9/2009 z 24.08.2009. Na tento list reagoval žalovaný listom zo 04.10.2013, kde jej oznámil, že svoje stanovisko nemení.

1.2 Ak žalobkyňa nemohla vykonávať prácu pre iné prekážky na strane zamestnávateľa ako sú uvedené v § 142 ods. 1 a 2 Zákonníka práce, je povinnosťou zamestnávateľa poskytnúť jej náhradu mzdy v sume jej priemerného zárobku podľa § 134 ods. 1, 2 a 3 Zákonníka práce. Žalobkyňa v posudzovanom období neodpracovala aspoň 22 dní alebo 170 hodín, preto pri výpočte náhrady mzdy u žalobkyne bolo potrebné vychádzať z jej pravdepodobného zárobku. Na preukázanie výšky pravdepodobného zárobku predložila žalobkyňa listinný dôkaz Súhrnnú správu spoločnosti el., s. r. o., J. zo 7. augusta 2015, ktorú žalovaný nespochybnil. Pri uložení povinnosti žalovanému zaplatiť žalobkyni sumu 3 342,66 € vychádzal súd prvej inštancie z tohto listinného dôkazu.

1.3 Žalobkyni vznikol nárok na úroky z omeškania podľa § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka vo výške ustanovenej nariadením vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Mzda je podľa § 129 ods. 1 Zákonníka práce splatná pozadu za mesačné obdobie najneskôr do konca nasledujúceho kalendárneho mesiaca, ak sa v kolektívnej zmluve alebo v pracovnej zmluve nedohodlo inak. Podľa podnikovej kolektívnej zmluvy na rok 2013 bola splatnosť mzdy dohodnutá na 15. deň v mesiaci za predchádzajúci mesiac, preto z náhrady mzdy za mesiace november a december 2013 vznikol žalobkyni nárok na úroky z omeškania od 16. dňa nasledujúceho mesiaca. Podnikovú kolektívnu zmluvu platnú na rok 2014 žalobkyňa v konaní nedokladovala, z tohto dôvodu jej priznal súd prvej inštancie úroky z omeškania až od 1. dňa nasledujúceho mesiaca z náhrady mzdy za obdobie od januára do marca 2014. Vo zvyšku uplatnený nárok na úroky z omeškania zamietol.

1.4 Neúspech žalobkyne v spore vyhodnotil súd prvej inštancie ako neúspech v nepatrnej časti, z tohto dôvodu priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“) v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

2. Žalovaný svoje odvolanie proti tomuto rozsudku odôvodnil len nesprávnym právnym posúdením veci podľa § 365 ods. 1 písm. h) C. s. p. Žalobu označil za zmätočnú, nejasnú a nepresnú, v ktorej žalobkyňa označovala svoj nárok niekedy ako nárok na náhradu mzdy, inokedy ako škodu. Etapovitým uplatňovaním nárokov na náhradu mzdy v rozpore s procesnou ekonomikou žalobkyňa umelo a pravdepodobne účelovo spôsobuje nadbytočné trovy konania. Žalobkyňa v rozpore s § 3 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník a § 13 ods. 3 Zákonníka práce zneužíva svoje právo.

2.1 Podstatou sporu medzi žalobkyňou a žalovaným vždy bola otázka, či pracovný pomer k určitému momentu existoval alebo zanikol. Toto konanie malo všetky podstatné znaky konania o platnosť, resp. neplatnosť skončenia pracovného pomeru a je s týmto konaním analogická. Nárok na náhradu mzdy v prípade neplatného skončenia pracovného pomeru upravuje § 79 Zákonníka práce, ktorý limituje tento nárok na určité obdobie. Podľa názoru žalovaného nie je možné, aby prekážka v práci trvala tri roky. Žalovaný je presvedčený, že ani úmyslom zákonodarcu nemohlo byť, aby príslušné ustanovenia Zákonníka práce o náhrade mzdy pri prekážkach na strane zamestnávateľa boli aplikované na dlhodobé spory, ktorých podstata je, či pracovný pomer trvá a preto by sa limitácia náhrady mzdy mala vzťahovať aj na tzv. všetky určovacie pracovnoprávne spory bez ohľadu na to, aký bol posudzovaný skutkový stav. Jediným spravodlivým riešením je použitie analógie legis vo vzťahu k limitácii náhrady mzdy podľa

§ 79 ods. 2 Zákonníka práce na skutkový stav v tejto právnej veci. Rozsudok súdu prvej inštancie považuje žalovaný za nespravodlivý. Súd prvej inštancie považoval za preukázané, že žalobkyňa dvakrát oslovila žalovaného, že chce nastúpiť do práce. Okresný súd nijako neskúmal podstatu prekážky, jej skutočné trvanie, reálny a skutočný záujem žalobkyne pracovať a minimalizovať škody, záujem žalobkyne prebrať poštu atď. Žalovaný navrhuje zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie a vrátenie veci na ďalšie konanie tomuto súdu.

3. Žalobkyňa zotrvala na podanej žalobe aj po podanom odvolaní. Uviedla, že dôvodom podanej žaloby bolo najmä to, že žalovaný bezdôvodne protiprávne napriek existencii platného pracovného pomeru odmietol žalobkyňu v čase od 01.11.2013 do 31.03.2014 pridelať prácu a žalobkyňu ani čiastočne neuhradil dobrovoľne náhradu mzdy za žalované obdobie. Žalobkyňa využila svoje právo garantované zákonom a to legálnou (súdnou) cestou. Nejde o zneužitie, ale o uplatnenie práva. Zákonník práce jednoznačne ustanovil právo na náhradu mzdy zamestnancovi pre prípad prekážky v práci zo strany zamestnávateľa, zároveň aj výšku tejto náhrady a spôsob jej zistenia. Ak by žalovaný rešpektoval ustanovenia Zákonníka práce, žiadne súdne konania by neboli. Práve naopak, žalovaný bol ten, ktorý necitlivo a protiprávne neumožnil žalobkyňu výkon práce a nechal ju bez príjmu, ktorý bol žalobkyňin jediný. Náhrada mzdy podľa § 142 ods. 3 Zákonníka práce nie je žiadnym spôsobom limitovaná. Vypláca sa zvlášť za každý kalendárny mesiac tak, ako vzniká nárok zamestnanca na mzdu po odpracovanom mesiaci. Je teda súladné s právom uplatňovať si samostatnou žalobou náhradu za jednotlivé obdobia. Výzvy na nástup do práce predkladané žalovaným sa týkajú iného obdobia a s ich relevantnosťou sa vyporiadal súd prvej inštancie. Žalobkyňa bezprostredne pred žalovaným obdobím na náhradu mzdy, t. j. v auguste a septembri 2013 poslala žalovanému dotaz, či môže pokračovať v práci a žiadala, aby jej žalovaný umožnil pracovať. Žalovaný jej opakovane oznámil, že jej neumožní vykonávať prácu podľa pracovnej zmluvy z 24. augusta 2009. Ak teda žalovaný odmietol žalobkyňu pridelať prácu, hoci žalobkyňa mala záujem riadne pracovať, vznikol jej nárok na náhradu mzdy. O nároku žalobkyne na náhradu mzdy bolo rozhodnuté už právoplatnými rozsudkami súdov, ktoré sú žalovanému známe. Žalobkyňa navrhuje potvrdiť rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny a priznať jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

4. Krajský súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalovaného podľa § 34 C. s. p. prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania z dôvodu, že zákonné podmienky na jeho nariadenie podľa § 385 ods. 1 C. s. p. naplnené neboli a to len v rozsahu odvolania žalovaného a z hľadiska ním uplatnených odvolacích dôvodov v súlade s ustanoveniami § 379 a § 380 ods. 1 C. s. p., keďže vady týkajúce sa procesných podmienok, na ktoré musí odvolací súd prihliadnuť, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (§ 380 ods. 2 C. s. p.) odvolací súd nezistil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie nielen vo výroku, ale aj jeho dôvodoch, správnosť ktorých konštatuje, preto podľa § 387 ods. 1 C. s. p. potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti a len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia uvádza ďalšie dôvody.

5. Z pripojených spisov a neprávoplatného rozsudku Okresného súdu Zvolen sú overiteľné skutkové zistenia súdu prvej inštancie o tom, že spor medzi žalobkyňou a žalovaným o existenciu a trvanie pracovného pomeru začal ešte v roku 2012, kedy sa žalovaný domnieval, že uplynutím doby zanikol pracovný pomer žalobkyne ku dňu 31.07.2012, žalobkyňu prácu nepridelať a žalobkyňa sa musela žalobou na Okresnom súde Žiar nad Hronom domáhať určenia, že pracovný pomer medzi ňou a žalovaným neskončil a naďalej trvá. O tomto jej nároku bolo právoplatne rozhodnuté až 10. februára 2015 z dôvodu, že aj keď zamestnávateľ uznával, že pracovný pomer žalobkyne nezanikol uplynutím doby ku dňu 31.07.2012, tvrdil, že pracovný pomer žalobkyne skončil k tomuto dňu dohodou o skončení pracovného pomeru a bolo potrebné zisťovať rozhodujúce skutočnosti, či sa tak naozaj stalo. Už v rozsudku sp. zn. 17CoPr/4/2014 z 21.01.2015 krajský súd vyhodnotil existenciu naliehavého právneho záujmu žalobkyne na určení, či jej pracovný pomer u žalovaného trvá s poukazom aj na žiadosť žalobkyne z 15. augusta 2013 adresovanú žalovanému, či môže nastúpiť do práce a odpoveď žalovaného z 21.08.2013, v ktorom zamestnávateľ oznámil žalobkyňu, že jej neumožní vykonávať prácu podľa pracovnej zmluvy z 24.08.2009 z dôvodu, že považuje pracovnoprávny vzťah za skončený ku dňu 31.07.2012. Okresný súd Žiar nad Hronom v rozsudku sp. zn. 4Cpr/3/2012 z 10. februára 2014 upozornil žalovaného, že ak žalobkyňa prejavila záujem o prácu, bolo povinnosťou žalovaného pridelať jej prácu podľa pracovnej zmluvy. Žalovaný teda minimálne od 10. februára 2014, aj keď nebol rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom právoplatný vedel, že mu v prípade neumožnenia výkonu práce

žalobkyni hrozí povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu mzdy, napriek tomu žalobkyni prácu neprideľoval a v spore o určenie, či trvá pracovný pomer žalobkyne, pokračoval.

6. Za obdobie od augusta 2012 do februára 2013 si uplatnila žalobkyňa náhradu mzdy v konaní vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 20Cpr/2/2015. V priebehu tohto konania žalovaný uhradil časť nároku dobrovoľne (náhradu mzdy za obdobie od augusta do októbra 2012) a o zvyšnom nároku rozhodol Okresný súd Žiar nad Hronom rozsudkom zo 7. apríla 2016 tak, že žalobe vyhovel. Rozhodnutie prvoinštančného súdu nadobudlo právoplatnosť, pretože sa žalovaný voči nemu neodvolal.

7. Náhradu mzdy pre iné prekážky na strane zamestnávateľa podľa § 142 ods. 3 Zákonníka práce priznal Okresný súd Žiar nad Hronom žalobkyni v konaní pod sp. zn. 5Cpr/1/2016 rozsudkom zo dňa 25. januára 2017 za obdobie od 1. marca 2013 do 31. októbra 2013. Žalovaný prvostupňové rozhodnutie nenapadol odvolaním.

8. Náhradu mzdy za ďalšie obdobie od 01.11.2013 do 31.03.2014 si uplatňuje žalobkyňa v tomto konaní.

9. O nároku na náhradu mzdy za obdobie od 1. apríla 2014 do 31. augusta 2014 je už rozhodnuté právoplatne rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 17Cpr/7/2017 z 10. apríla 2018. Ani v tomto konaní sa žalovaný proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie nebránil odvolaním. Zo spisu Okresného súdu Zvolen 17Cpr/17/2017 je zistiteľné, že žalobkyňa podala v tomto konaní návrh na spojenie vecí sp. zn. 17Cpr/7/2017 a 14Cpr/6/2017 a súd jej návrh zamietol ako nedôvodný.

10. Piate obdobie, za ktoré požadovala žalobkyňa od žalovaného náhradu mzdy podľa § 142 ods. 3 Zákonníka práce bolo predmetom posúdenia v konaní vedenom na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 14Cpr/13/2017. V tomto konaní platobným rozkazom rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni náhradu mzdy za obdobie od 1. septembra 2014 do 31. decembra 2014. Odpor proti platobnému rozkazu žalovaný nepodal.

11. Šieste konanie o nároku na náhradu mzdy za obdobie od januára 2015 do marca 2015 zatiaľ skončené nie je. Žalobu o zaplatenie náhrady mzdy v tejto časti Okresný súd Zvolen rozsudkom č. k. 14Cpr/1/2018-365 zo 7. marca 2019 zamietol z dôvodu, že v tomto období bola už žalobkyňa zamestnaná u iného zamestnávateľa a v rovnakej dobe objektívne nemohla vykonávať prácu pre žalovaného a plniť si tak svoje povinnosti vyplývajúce z pracovného pomeru. Túto skutočnosť zistil odvolací súd z neprávoplatného rozsudku Okresného súdu Zvolen na základe tej skutočnosti, že si Okresný súd Zvolen k sp. zn. 14Cpr/1/2018 vyžiadal späť spis sp. zn. 14Cpr/6/2017 spolu s pripojenými spismi o nároku žalobkyne na náhradu mzdy a určenie, či jej pracovný pomer trvá a posúdenia platnosti skončenia pracovného pomeru.

12. Žalovaný nezdôvodňuje, prečo práve za obdobie od 01.11.2013 do 31.03.2014 nie je ochotný vyplatiť náhradu mzdy pre prekážky na strane zamestnávateľa žalobkyni, keď sa v ostatných súdnych sporoch proti uplatneným nárokom nebránil.

13. Nároky žalobkyňou uplatnené v tomto konaní bolo potrebné posúdiť podľa ustanovenia § 142 ods. 3 Zákonníka práce v znení účinnom do 31.05.2014, kedy ustanovenie § 142 ods. 3 znelo: „Ak nemohol zamestnanec vykonávať prácu pre iné prekážky na strane zamestnávateľa, ako sú uvedené v odsekoch 1 a 2, zamestnávateľ mu poskytne náhradu mzdy v sume jeho priemerného zárobku“.

14. Súd prvej inštancie správne posúdil, že žalobkyňa nemohla vykonávať prácu podľa pracovnej zmluvy z 24. augusta 2009 pre iné prekážky na strane zamestnávateľa, než sú uvedené v § 142 ods. 1, 2 Zákonníka práce a to z dôvodu, že žalovaný odmietol prideľovať prácu žalobkyni majúcej za to, že jej pracovný pomer skončil už ku dňu 31.07.2012. Je možné súhlasiť s názorom žalovaného, že zákonodarca nepredpokladal, že prekážky na strane zamestnávateľa podľa § 142 ods. 3 Zákonníka práce budú trvať niekoľko rokov, čo však nevylučuje priznanie náhrady mzdy žalobkyni za celé obdobie, po ktoré žalovaný bránil žalobkyni vykonávať prácu z dôvodu, že zákon žiadnym spôsobom ako napríklad v § 79 ods. 2 Zákonníka práce, na ktorý odkazuje žalovaný, neobmedzuje nárok zamestnanca na náhradu mzdy v rozsahu jeho priemerného zárobku. Dĺžka obdobia, po ktoré patrí žalobkyni nárok na náhradu mzdy ide na ťarchu žalovaného zamestnávateľa, ktorý sa nesprával v súlade s povinnosťami zamestnávateľa zakotvenými v Zákonníku práce a tvrdošijne odmietal a stále odmieta práva žalobkyne

ako zamestnanca pracovať a poberať za prácu mzdu slúžiacu na uspokojenie každodenných potrieb, hoci prvé rozhodnutie súdu posudzujúce vzťahy medzi žalobkyňou a žalovaným prijal Okresný súd Žiar nad Hronom už 21. januára 2013 a vzťahy zamestnanca a zamestnávateľa posúdil odvolací súd aj s návrhom na riešenie už 25.06.2013. Žalobkyňa si uplatňuje svoje nároky postupne ako vznikajú za účelom zabezpečenia príjmu na úhradu svojich potrieb a v postupnom uplatňovaní nárokov nie je možné vidieť zneužitie práva ako tvrdí žalovaný.

15. Civilný sporový poriadok pripúšťa analógiu práva v článku 4 Základných princípov, avšak iba v prípade medzery v zákone. Ak Zákonník práce výslovne upravuje nároky zamestnanca proti zamestnávateľovi v prípade, ak zamestnanec nemôže vykonávať prácu pre prekážky na strane zamestnávateľa, je potrebné posúdiť nárok podľa tohto zákonného ustanovenia a je vylúčené podriaďiť ho pod iné zákonné ustanovenie len z dôvodu, že je to pre niektorú zo sporových strán výhodnejšie. Nárok na náhradu mzdy z dôvodu prekážok na strane zamestnávateľa je odlišným nárokom ako nárok na náhradu mzdy pri neplatnom skončení pracovného pomeru, preto požiadavka žalovaného na rozhodnutie o uplatnenom nároku podľa § 79 ods. 1, 2 Zákonníka práce je nedôvodná. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/6/2008 z 26. februára 2009 uverejneného v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod publikačným číslom 32/2010 ustanovenia § 61-64 Zákonníka práce č. 65/1965 Zb. označené ako nároky z neplatného rozviazania pracovného pomeru (teraz § 79 Zákonníka práce) majú povahu lex specialis a táto špeciálna právna úprava vylučuje, aby za obdobie, ktoré patrí tento nárok, bola priznaná náhrada mzdy z iného dôvodu (napríklad pre prekážky na strane zamestnávateľa). Uvedené rozhodnutie potvrdzuje názor súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu, že tieto nároky sa navzájom vylučujú.

16. Žalovaný pri výtke nesprávneho právneho posúdenia veci rozporoval iba základ nároku, nie jeho výšku, z tohto dôvodu sa odvolací súd výškou nároku na náhradu mzdy a jeho príslušenstva nezaoberal.

17. Súd prvej inštancie správne rozhodol o nároku žalobkyne na náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu v rozsahu 100 %, avšak nevykonateľným výrokom, v ktorom nebola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobkyňi náhradu trov konania v určenej lehote. V zmysle uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/41/2016 z 25.05.2017 rozhodnutie o trovách konania priznávajúce ich náhradu musí byť vykonateľné (§ 232 ods. 1 C. s. p.), pretože podľa výslovného znenia ustanovenia § 262 ods. 2 C. s. p. rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník už len o výške náhrady trov konania, to znamená, že súd prvej inštancie v rozhodnutí podľa § 262 ods. 2 C. s. p. nemôže rozhodnúť o uložení povinnosti jednej sporovej strane zaplatiť náhradu trov konania druhej sporovej strane. O povinnosti nahradiť trovy konania preto musí rozhodnúť súd rozhodujúci o nároku na náhradu trov konania podľa § 262 ods. 1 C. s. p. Tomu musí zodpovedať aj formulácia tzv. náhradového výroku, t. j. musí v ňom byť uvedené, kto a komu má zaplatiť náhradu trov konania s tým, že iba o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie. Len takouto formuláciou výroku o náhrade trov konania bude splnená požiadavka zákona, aby rozhodnutie súdu o nároku na náhradu trov konania v spojení s rozhodnutím o výške tejto náhrady bolo vykonateľné teda, aby bolo spôsobilým exekučným titulom pre prípadné vynútenie ním uloženej povinnosti. Odvolací súd zmenil výrok rozsudku súdu prvej inštancie o náhrade trov konania podľa § 388 C. s. p. len z dôvodu, aby bolo vykonateľné a lehotu na plnenie určil na tri dni od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

18. V odvolacom konaní sa za úspešnú stranu sporu považuje žalobkyňa, ktorej podľa § 255 ods. 1 C. s. p. vznikol nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Aj v prípade náhrady trov odvolacieho konania bude o výške trov odvolacieho konania rozhodovať súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 C. s. p., z tohto dôvodu je aj lehota na plnenie náhrady trov odvolacieho konania viazaná na právoplatnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov odvolacieho konania.

19. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa

predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).